

Suvestinė redakcija nuo 2021-05-01 iki 2022-06-08

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27315

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 170:2020 „IŠPLĖSTINĖS PRAKTIKOS
VAISTININKAS“ PATVIRTINIMO**

2020 m. gruodžio 15 d. Nr. V-2921
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 10 straipsnio 6 punktu ir Lietuvos Respublikos asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 4 straipsnio 3 dalimi ir 12 straipsnio 6 punktu:

1. T v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 170:2020 „Išplėstinės praktikos vaistininkas“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2020 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. V-2921

LIETUVOS MEDICINOS NORMA MN 170:2020 IŠPLĖSTINĖS PRAKTIKOS VAISTININKAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos medicinos norma MN 170:2020 „Išplėstinės praktikos vaistininkas“ (toliau – Lietuvos medicinos norma) nustato išplėstinės praktikos vaistininko minimalius rengimo reikalavimus, jų teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma yra privaloma išplėstinės praktikos vaistininkams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. išplėstinės praktikos vaistininko praktika – išplėstinės praktikos vaistininko pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją vykdoma asmens sveikatos priežiūra, apimanti suaugusiųjų imunoprofilaktiką negyvosiomis vakcinomis nuo sezoninio gripo, erkinio encefalito ir COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcinomis bei greitųjų SARS-CoV-2 antigeno testų atlikimą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-723](#), 2021-04-06, paskelbta TAR 2021-04-06, i. k. 2021-07129

Nr. [V-1007](#), 2021-04-30, paskelbta TAR 2021-04-30, i. k. 2021-09325

3.2. kitos Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme ir Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatyme ir kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Išplėstinės praktikos vaistininko profesinę kvalifikaciją įgyjama vaistininkui aukštojoje mokykloje, rengiančioje vaistininkus, papildomai baigus ne trumpesnę nei 36 val. neformaliojo švietimo programą (toliau – išplėstinės praktikos vaistininko rengimo programa), atitinkančią Lietuvos medicinos normos 6 punkte nustatytus minimalius reikalavimus ir suteikiančią Lietuvos medicinos normoje nustatytą kompetenciją.

5. Užsienyje įgyta išplėstinės praktikos vaistininko profesinę kvalifikaciją pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių profesinių kvalifikacijų pripažinimą, nustatyta tvarka.

6. Išplėstinės praktikos vaistininko rengimo programos minimalūs reikalavimai:

6.1. ne mažiau nei 26 val. trukmės teorinis kursas, apimantis bent infekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės principus, vakcinacijos naudą, tarptautines ir Lietuvos suaugusiųjų skiepavimo rekomendacijas, vakcinas, jų tipus, imuniteto susidarymo būdus, injekcijų tipus, aseptikos ir antiseptikos principus, skiepavimo būdus, vakcinų laikymo taisykles, galimas vakcinų nepageidaujamas reakcijas, jų valdymą ir priemones joms išvengti, imunoprofilaktikos ypatumus pagal suaugusių asmenų skiepų kategorijas (skiriant vakcinas pagyvenusiems, rizikos grupių asmenims sergančių lėtiniais susirgimais, didelės rizikos asmenims);

6.2. ne mažiau nei 10 val. praktinis kursas, kurio metu įgyjami gebėjimai taikyti imunoprofilaktikos principus praktikoje: įvertinti paciento sveikatos būklę, paruošti imunoprofilaktikai skirtą darbo vietą pagal aseptikos reikalavimus, paruošti imunoprofilaktikai skirtas priemones procedūrai atlikti, paruošti pacientą imunoprofilaktikos procedūrai, suteikti informaciją žodžiu ir raštu apie pasiruošimą imunoprofilaktikos procedūrai, jos eigą bei galimas

komplikacijas, nepageidaujamas reakcijas, atlikti injekciją (į odą, poodį, raumenis) suaugusiems gyventojams vakcinomis, atpažinti nepageidaujamą reakciją į vakciną, suteikti pirmąją medicinos pagalbą ir pagalbą anafilaksinio šoko atveju, tvarkyti skiepavimo dokumentaciją.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-723](#), 2021-04-06, paskelbta TAR 2021-04-06, i. k. 2021-07129

7. Išplėstinės praktikos vaistininko praktika turi teisę verstis vaistininkas Asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs išplėstinės praktikos vaistininko profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią asmens sveikatos priežiūros praktikos licenciją verstis asmens sveikatos priežiūros praktika pagal išplėstinės praktikos vaistininko profesinę kvalifikaciją.

8. Išplėstinės praktikos vaistininkas verčiasi išplėstinės praktikos vaistininko praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti išplėstinės praktikos vaistininko paslaugas.

9. Išplėstinės praktikos vaistininkas verčiasi išplėstinės praktikos vaistininko praktika savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais, farmacijos specialistais.

10. Išplėstinės praktikos vaistininkas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis ir savo pareigybės aprašymu.

II SKYRIUS TEISĖS

11. Išplėstinės praktikos vaistininkas turi teisę:

11.1. verstis išplėstinės praktikos vaistininko praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

11.2. pagal kompetenciją konsultuoti pacientus, fizinius ir juridinius asmenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

11.3. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai gali sukelti realų pavojų paciento ar savo gyvybei ir sveikatai, išskyrus atvejus, kai teikiama pirmoji medicinos pagalba;

11.4. gauti darbui būtiną informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bei fizinių ir juridinių asmenų;

11.5. tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, vykdydamas Lietuvos medicinos normos 16 punkte nurodytą veiklą, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

11.6. išplėstinės praktikos vaistininkas turi ir kitų teisių, nustatytų Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

12. Išplėstinės praktikos vaistininkas privalo:

12.1. teikti pirmąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

12.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją paskirti ir atlikti suaugusiųjų imunoprofilaktiką į Lietuvos Respublikos vaistinių preparatų registrą, Sąjungos vaistinių preparatų registrą arba Lygiagrečiai importuojamų vaistinių preparatų sąrašą įrašytomis negyvosiomis vakcinomis nuo sezoninio gripo ir erkinio encefalito, taip pat COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) vakcinomis, atlikti greitąjį SARS-CoV-2 antigeno testą bei užtikrinti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-723](#), 2021-04-06, paskelbta TAR 2021-04-06, i. k. 2021-07129

Nr. [V-1007](#), 2021-04-30, paskelbta TAR 2021-04-30, i. k. 2021-09325

12.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

12.4. bendradarbiauti su kitais asmens sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistais;

12.5. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

12.6. teikti informaciją apie imunoprofilaktiką ir imunoprofilaktikos paslaugą pacientams;

12.7. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Specialisto spaudo numerio suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

12.8. pagal kompetenciją vykdyti privalomąsias sveikatos programas;

12.9. laikytis profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

12.10. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

12.11. laikytis licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos veiklos sąlygų;

12.12. tvarkyti išplėstinės praktikos vaistininko praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

12.13. paaiškinti išplėstinės praktikos vaistininko praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

12.14. pastebėjus įtariamą vakcinos sukeltą nepageidaujamą reakciją ar gavus informacijos apie ją, pranešti apie tai Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, naudojant nustatytą pranešimo apie įtariamą nepageidaujamą reakciją formą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. V-185 „Dėl Sveikatos priežiūros ar farmacijos specialisto pranešimo apie įtariamą nepageidaujamą reakciją (INR) pateikimo tvarkos aprašo, Sveikatos priežiūros ar farmacijos specialisto pranešimo apie įtariamą nepageidaujamą reakciją (INR) formos ir Paciento pranešimo apie įtariamą nepageidaujamą reakciją (INR) formos patvirtinimo“;

12.15. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietais) pateikiama informacija;

12.16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

13. Išplėstinės praktikos vaistininko profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kurie įgyjami vaistininkui papildomai baigus Lietuvos medicinos normos 4 punkte nurodytą programą bei nuolat tobulinant įgytą profesinę kvalifikaciją atsižvelgiant į medicinos mokslo ir praktikos pažangą.

14. Išplėstinės praktikos vaistininkas turi žinoti:

14.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;

14.2. medicinos statistikos pagrindus;

14.3. sveikatos draudimo pagrindus;

14.4. sveikatos teisės pagrindus;

14.5. darbo saugos principus;

14.6. asmens duomenų apsaugos principus;

14.7. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis.

15. Išplėstinės praktikos vaistininkas turi išmanyti:
 - 15.1. bendruosius sveikatos priežiūros organizavimo principus;
 - 15.2. infekcinių ligų profilaktikos ir kontrolės principus;
 - 15.3. vakcinacijos naudą, tarptautines ir Lietuvos suaugusiųjų skiepavimo rekomendacijas;
 - 15.4. vakcinų tipus, imuniteto susidarymo būdus ir jo ilgalaikiškumą;
 - 15.5. injekcijų tipus, aseptikos ir antiseptikos principus;
 - 15.6. medicininių atliekų tvarkymo reikalavimus;
 - 15.7. vakcinų įskiepijimo būdus bei techniką;
 - 15.8. vakcinų laikymo reikalavimus;
 - 15.9. vakcinų sukeltas nepageidaujamas reakcijas, jų valdymą ir priemones joms išvengti;
 - 15.10. suaugusių asmenų imunoprofilaktikos ypatumus.
16. Išplėstinės praktikos vaistininkas turi gebėti:
 - 16.1. taikyti imunoprofilaktikos principus praktikoje:
 - 16.1.1. įvertinti paciento sveikatos būklę, indikacijas ir kontraindikacijas skiepijimui naudojant kontrolinį skiepų suaugusiesiems kontraindikacijų patikrinimo klausimyną;
 - 16.1.2. paruošti imunoprofilaktikai skirtą darbo vietą pagal aseptikos ir antiseptikos reikalavimus;
 - 16.1.3. paruošti imunoprofilaktikai skirtas priemones procedūrai atlikti;
 - 16.1.4. paruošti asmenį imunoprofilaktikos procedūrai, suteikti informaciją žodžiu ir raštu apie paruošimą imunoprofilaktikos procedūrai, jos eigą ir galimas komplikacijas;
 - 16.1.5. atlikti injekciją Lietuvos medicinos normos 12.2 papunktyje nurodytomis vakcinomis;
 - 16.2. suteikti pagalbą anafilaksinio šoko metu;
 - 16.3. paimti tepinėlį iš nosies landos greitajam SARS-CoV-2 antigeno testui atlikti;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [V-1007](#), 2021-04-30, paskelbta TAR 2021-04-30, i. k. 2021-09325

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-723](#), 2021-04-06, paskelbta TAR 2021-04-06, i. k. 2021-07129

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 15 d. Įsakymo Nr. V-2921 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 170:2020 „išplėstinės praktikos vaistininkas“ patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1007](#), 2021-04-30, paskelbta TAR 2021-04-30, i. k. 2021-09325

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. V-2921 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 170:2020 „išplėstinės praktikos vaistininkas“ patvirtinimo“ pakeitimo